

Spółka komandytowo-akcyjna. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Kodeks spółek handlowych¹

z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 1037)

Tekst jednolity z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467)²

(zm.: Dz.U. 2022, poz. 807, poz. 2280, poz. 2436)

(...)

---

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) pierwszej dyrektywy Rady 68/151/EWG z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności w całej Wspólnocie, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno współników jak i osób trzecich (Dz.Urz. WE L 65 z 14.03.1968, str. 8, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 3, z późn. zm.);
- 2) drugiej dyrektywy Rady 77/91/EWG z dnia 13 grudnia 1976 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla ochrony interesów zarówno współników, jak i osób trzecich w zakresie tworzenia spółki akcyjnej, jak również utrzymania i zmian jej kapitału (Dz.Urz. WE L 26 z 31.01.1977, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 8, z późn. zm.);
- 3) trzeciej dyrektywy Rady 78/855/EWG z dnia 9 października 1978 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g Traktatu, dotyczącej łączenia się spółek akcyjnych (Dz.Urz. WE L 295 z 20.10.1978, str. 36, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 42, z późn. zm.);
- 4) szóstej dyrektywy Rady 82/891/EWG z dnia 17 grudnia 1982 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g Traktatu dotyczącej podziału spółek akcyjnych (Dz.Urz. WE L 378 z 31.12.1982, str. 47, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 50, z późn. zm.);
- 5) jedenastej dyrektywy Rady 89/666/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. dotyczącej wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w Państwie Członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegających prawu innego państwa (Dz.Urz. WE L 395 z 30.12.1989, str. 36, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 100, z późn. zm.);
- 6) dwunastej dyrektywy Rady 89/667/EWG w sprawie prawa spółek z dnia 21 grudnia 1989 r. dotyczącej jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (Dz.Urz. WE L 395 z 30.12.1989, str. 40, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 104, z późn. zm.);
- 7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/17/WE z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji zakładów ubezpieczeń (Dz.Urz. WE L 110 z 20.04.2001, str. 28; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 3);
- 8) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych (Dz.Urz. WE L 125 z 05.05.2001, str. 15; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 15).

² Tekst jednolity ogłoszono dnia 12.07.2022 r.

Tytuł II. Spółki osobowe

(...)

Dział IV. Spółka komandytowo-akcyjna

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Literatura: *R. Adamus*, Problem dopuszczalności powołania członka zarządu spółki z o.o. na czas nieokreślony, MoP 2005, Nr 12; *A. Arkuszewska*, Charakter sprzeciwu od nakazu zapłaty – postępowanie upominawcze, europejskie postępowanie nakazowe, elektroniczne postępowanie upominawcze, MoP 2011, Nr 17; *M. Astanowicz*, Interwencja uboczna i główna w postępowaniu przed sądem polubownym, w: Sto lat polskiego prawa handlowego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Kidybie (red. *M. Dumkiewicz*, *K. Kopczyńska-Pieczniak*, *J. Szczotka*), Warszawa 2020; *tenże*, Sąd polubowny (arbitrażowy). Komentarz do art. 1154–1217 KPC, Warszawa 2017; *M. Barczak*, Implementacja Dyrektywy 2006/68/WE do kodeksu spółek handlowych, Pr.Sp. 2008, Nr 10; *W. Berutowicz*, Postępowanie cywilne w zarzysie, Warszawa 1978; *M. Bielecki*, Problematyka powiązań typu dominacja-zależność w KSH – cz. 2. Dominacja zarządcza, nadzorczą, personalną, kontraktową, reguły antykolizyjne, MoP 2006, Nr 13; *tenże*, Przeniesienie ogółu praw i obowiązków w handlowej spółce osobowej, MoP 2005, Nr 5; *P. Bieżyński*, Niektóre zabezpieczenia finansowe. Komentarz, Lex/el. 2010; *K. Bilewska*, Podniesienie zarzutu nieważności uchwały przez wspólnika w przypadku jej niezaskarżenia, MoP 2012, Nr 11; *taż*, Zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia spółki komandytowo-akcyjnej – de lege lata i de lege ferenda, PPH 2012, Nr 11; *Ł. Błaszczak*, Pozycja handlowej spółki osobowej w procesie cywilnym, Toruń 2006; *tenże*, Zabezpieczenie roszczeń w sporach korporacyjnych na przykładzie spraw o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwały wspólników oraz spraw o wyłączenie wspólnika, TPP 2019, Nr 1; *tenże*, Zarzut potrącenia w procesie cywilnym (art. 203¹ k.p.c.), Warszawa 2019; *A. Borys*, w: Regulacje służące usprawnieniu cywilnego postępowania rozpoznawczego (red. *I. Gil*), Warszawa 2020; *W. Broniewicz*, Postępowanie cywilne w zarzysie, Warszawa 1996; *tenże*, Prawomocność orzeczeń w postępowaniu cywilnym, SI 1976, t. V; *D. Bucior*, Konstrukcja odpowiedzialności wspólników za zobowiązania handlowej spółki osobowej, Pr.Sp. 2002, Nr 6; *M. Chomiuk*, Wygaśnięcie mandatów organów spółek kapitałowych po upływie kadencji – spojrzenie praktyczne. Uwagi de lege lata i de lege ferenda, MoP 2010, Nr 22; *S. Ciarkowski*, Spółka jawna – powstanie, zarządzanie, przekształcanie. Komentarz, przykłady, wzory, Gdańsk 2007; *H. Ciepła*, Przedawnienie i zarzut przedawnienia w procesie cywilnym, IN 2015, Nr 4; *S. Cieślak*, Egzekucja przeciwko spółce handlowej oraz akcji i udziałów w tej spółce, PPE 2003, Nr 4–5; *Ł. Cudny*, Ustanowienie zastawu na ogóle praw i obowiązków wspólnika spółki osobowej, PPH 2014, Nr 8; *T. Czech*, Zastaw na udziale w spółce jawnej, Pr.Sp. 2009, Nr 2; *M. Dumkiewicz*, Zakaz konkurencji w spółkach osobowych, R.Pr. 2020, Nr 3; *M. Dziurda*, Szczególna zdolność sądowa, Warszawa 2019; *T. Erciński*, *K. Weitz*, Sąd arbitrażowy, Warszawa 2008; *B. Gessel-Kalinowska vel Kalisz*, Interes prawny w postępowaniu przed sądem polubownym – glosa do wyr. SA KIG 193/05, BA 2021, Nr 27; *taż*, w: Postępowanie przed sądem polubownym. Komentarz do Regulaminu Sądu Arbitrażowego przy Konfederacji Lewiatan (red. *B. Gessel-Kalinowska vel Kalisz*), Warszawa 2015; *I. Gil*, Nowelizacja postępowania cywilnego – zmiany wprowadzone ustawą z 4.7.2019 r. oraz innymi ustawami – tabela porównawcza z komentarzem, MoPr 2020, Nr 6; *taż*, w: Postępowanie cywilne (red. *H. Mądrzak*, *E. Marszałkowska-Krześ*), Warszawa 2003; *P. Gil*, w: Meritum. Postępowanie cywilne (red. *E. Marszałkowska-Krześ*), Warszawa 2017; *P. Grzegorzczak*, O związaniu wspólnika spółki jawnej wyrokiem zasądającym świadczenie wydanym przeciwko spółce, PPC 2012, Nr 3; *J. Grzywacz*, Kapitał w przedsiębiorstwie jego struktura, Warszawa 2012; *S. Gurgul*, Instrumenty zabezpieczenia wierzytelności a stosowanie przepisów art. 15 i 17 k.s.h., Pr.Sp. 2011, Nr 10; *M. Gutowski*, Nieważność czynności prawnej, Warszawa 2012; *A. Herbet*, Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania handlowych spółek osobowych – zagadnienia materialnoprawne, Rej. 2003, Nr 6; *M. Iżykowski*, Charakterystyka prawna uprawdopodobnienia; *A. Jakubecki*, Zdolność sądowa osobowych spółek handlowych a status ich wspólników w procesie cywilnym i egzekucji, w: Prawo prywatne czasu przemian. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Stanisławowi Sołtysińskiemu (red. *A. Nowicka*), Poznań 2005; *tenże*, Zdolność sądowa według Kodeksu postępowania cywilnego i przepisów odrębnych (de lege lata i de lege ferenda), w: Postępowanie roz-

poznawcze w przyszłym kodeksie postępowania cywilnego (red. *K. Markiewicz, A. Torbus*), Warszawa 2014; *A. Jarocho*, Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki kapitałowej, *Toruń 2010*; *J. Jerzmanowski*, Finansowanie przez spółkę akcyjną nabycia lub objęcia emitowanych przez nią akcji w procesie wykupu menedżerskiego, Warszawa 2016; *J. Jerzmanowski, T. Sójka*, „Financial assistance” po nowelizacji kodeksu spółek handlowych, PPH 2008, Nr 11; *G. Jędrejek*, Legitymacja procesowa w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2019; *M. Jędrzejewska*, Interwencja uboczna samoistna, *PiP 1971*, Nr 10; *taż*, Współuczestnictwo procesowe. Istota – zakres – rodzaje, Warszawa 1975; *W. Jurcewicz*, w: *Regulamin Arbitrażowy Komentarz do Regulaminu Arbitrażowego KIG*, Warszawa 2007; *J. Kaczor*, Nadużycie prawa podmiotowego, w: *Z zagadnień teorii i filozofii prawa. Autonomia prawa ze stanowiska teorii i filozofii prawa* (red. *J. Helios*), Wrocław 2003; *A. Kidyba*, *Handlowe spółki osobowe*, t. 1, Kraków 2005; *tenże*, Rec.: G. Suliński, Rozstrzygnięcie sporów ze stosunku spółki kapitałowej przez sąd polubowny, Warszawa 2008, *PiP 2009*, Nr 6; *A. Klein*, Ewolucja instytucji osobowości prawnej, w: *Tendencje rozwoju prawa cywilnego* (red. *E. Łętowska*), Wrocław 1983; *tenże*, Istota solidarności biernej a stosunki prawne odpowiedzialności, w: *Studia z prawa zobowiązań* (red. *Z. Radwański*), Warszawa–Poznań 1978; *M. Kocur*, Zabezpieczenie roszczeń dochodzonych przed sądem polubownym, *MoP 2006*, Nr 15; *K. Kopaczyńska-Pieczniak*, Pozycja prawna wspólnika spółki jawnej, Warszawa 2013; *K. Korzan*, Głosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 5 lipca 1994 r., I CRN 83/94, *Pal. 1996*, Nr 1–2; *G. Koziół*, Dopuszczalność sprzedaży egzekucyjnej praw wspólnika a stosunek członkostwa w handlowej spółce osobowej, *Pr.Sp. 2008*, Nr 10; *tenże*, Możliwość przenoszenia ogółu praw i obowiązków wspólników handlowych spółek osobowych a wybrane konstrukcje atypowe w spółce jawnej, *PPH 2006*, Nr 3; *tenże*, Prosta spółka akcyjna. Komentarz do art. 300¹–300¹³⁴ KSH, Warszawa 2020; *tenże*, Przeniesienie praw i obowiązków wspólników w handlowych spółkach osobowych. Uwagi na gruncie regulacji art. 10 k.s.h., Kraków 2006; *tenże*, Przesłanki przenaszalności praw i obowiązków wspólników w handlowych spółkach osobowych, *PPH 2003*, Nr 11; *tenże*, Zakres przedmiotowy i podmiotowy przeniesienia praw i obowiązków wspólnika handlowej spółki osobowej, *PPH 2003*, Nr 12; *M. Krakowiak*, Egzekucja przez zarząd przymusowy, Warszawa 2011; *R. Lewandowski*, Polska koncepcja legislacyjna spółki komandytowo-akcyjnej, Warszawa 2007; *B. Lewaszkiewicz-Petrykowska*, Konstrukcja solidarności biernej w kodeksie cywilnym, *SPE 1974*, t. XII; *R. Longchamps de Bérier*, *Polskie prawo cywilne: zobowiązania*, Poznań 1999; *M. Manowska*, Ustalenie stanu prawnego. Dopuszczalność powództwa, *Pr.Sp. 1997*, Nr 2; *A. Marciniak*, Głosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 1996 r., II CRN 194/95, *OSNC 1996*, Nr 6, poz. 83; *tenże*, w: *W. Broniewicz, A. Marciniak, I. Kunicki*, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2020; *A. Mariński, A. Karolak*, *Odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o.*, Warszawa 2006; *E. Marszałkowska-Krześ, M. Jagodziński*, Występowanie organów spółek kapitałowych na podstawie przepisów przyznających szczególną zdolność sądową w sprawach o zaskarżenie uchwał zgromadzeń tych spółek: rozważania de lege lata oraz de lege ferenda, w: *Kodeks spółek handlowych po 15 latach obowiązywania* (red. *J. Frąckowiak*), Warszawa 2018; *J. May*, Obrona pozwanego w procesie cywilnym przed sądem I instancji, Warszawa 2013; *P. Mazur*, Klauzule drag-along jako umowy przedwstępne na rzecz osoby trzeciej, *PPH 2020* Nr 12; *H. Mądrzak*, Pozycja osobowych spółek handlowych (na przykładzie spółki cywilnej), w: *Kodeks spółek handlowych. Studia i materiały* (red. *R. Szytk*), Poznań–Kluczbork 2001; *tenże*, w: *Postępowanie cywilne* (red. *H. Mądrzak, E. Marszałkowska-Krześ*), Warszawa 2003; *Meritum. Postępowanie cywilne. Tom I. Postępowanie rozpoznawcze i zabezpieczające*, Warszawa, 2021; *M. Michalski, R. Zdzieborski*, *Ustawa o niektórych zabezpieczeniach finansowych. Komentarz*, Warszawa 2005; *J. Mojak, J. Wildo*, *Zastaw rejestrowy i rejestr zastawów. Komentarz*, Warszawa 2020; *J. Mucha*, *Zawisłość sprawy w procesie cywilnym*, Warszawa 2014; *J.P. Naworski, K. Strzelczyk, T. Siemiątkowski, R. Potrzęszech*, *Komentarz do kodeksu spółek handlowych. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością* Warszawa 2001; *A. Nowacki*, Firma spółki komandytowej oraz komandytowo-akcyjnej, *MoP 2016*, Nr 17; *P. Ochmann*, Uchwały nieistniejące wobec sankcji nieważności wadliwych uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, Warszawa 2018; *A. Ołaś*, Dopuszczalność zarzutu potrącenia w postępowaniu cywilnym – uwagi na tle projektu Ministra Sprawiedliwości ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z 27.11.2017 r., *PPC 2018*, Nr 2; *tenże*, Zarzut potrącenia w procesie cywilnym, Warszawa 2020; *A. Olszewski*, Zakres odpowiedzialności odszkodowawczej za nieterminowe złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości z uwzględnieniem rozwiązań przyjmowanych na tle prawa niemieckiego, *PPH 2015*, Nr 3; *D. Opalska*, Obowiązek lojalności w spółkach kapitałowych, Warszawa 2015; *A. Opalski*, Kontrowersje wokół kadencji i mandatu w spółkach kapitałowych, *MoP 2011*, Nr 17; *tenże*, Rada nadzorcza w spółce akcyjnej Warszawa 2006; *J. Ostaszewski, T. Cicirko, K. Kreczmańska-Gigol, C. Martysz, P. Russel, M. Wrześniński*, *Podstawy finansowania spółki akcyjnej*, Warszawa 2017; *R. Pabis*, Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jawnej, *MoP 2002*, Nr 16; *P. Paradowski*, Odmowa nadania klauzuli wykonalności, w: *Postępowanie cywilne po nowelizacji. Komentarz dla pełnomocników procesowych i sędziów* (red. *B. Karolczyk*), Warszawa 2020; *A. Partyk*, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany* (red. *O.M. Piaskowska*),

Lex/el. 2020; *P. Pogonowski*, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, Warszawa 2007; *W. Popiołek*, Rozporządzanie akcjami rejestrowymi spółek niepublicznych, PUG, 2020, Nr 5; *M. Romanowski*, Pojęcie spółki dominującej w kodeksie spółek handlowych, PiP 2004, Nr 5; *tenże*, Związanie sp. z o.o.; *T. Rowiński*, Interes prawny w procesie cywilnym i postępowaniu nieprocesowym, Warszawa 1971; *W. Siedlecki*, Obrona pozwanego w procesie, GI.Pr. 1938, Nr 7–8; *W. Siedlecki, Z. Świeboda*, Postępowanie cywilne. Zarys wykładu, Warszawa 2004; *M. Sierpińska, T. Jachna*, Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, Warszawa 2011; *B. Skorek*, Prawo użycia przewidziane umową o ustanowienie zastawu finansowego na akcji, Pr.Sp. 2005, Nr 10; *B. Soltys*, Zapis na sąd polubowny w prawie spółek, w: Kodeks spółek handlowych po pięciu latach, Wrocław 2006; *G. Suliński*, Rozstrzyganie sporów ze stosunku spółki kapitałowej przez sąd polubowny, Warszawa 2008; *tenże*, Spór wielostronny przed sądem polubownym na przykładzie sporu z art. 175, w: Księga pamiątkowa 60-lecia Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie (red. *J. Okolski, A. Calus, M. Pazdan, S. Sołtyśński, T. Wardyński, S. Włodyka*), Warszawa 2010; *T. Szczurowski*, Zakres podmiotowy zapisu na sąd polubowny sporu korporacyjnego, MPH 2013, Nr 6; *tenże*, Zaskarżanie uchwał wspólników spółek osobowych – wnioski de lege ferenda, PPH 2014, Nr 10; *A. Szlęzak*, glosa do wyr. SN z 8.5.2008 r., V CSK 573/07, OSP 2009, Nr 11, poz. 120; *A. Szpunar*, Nadużycie prawa podmiotowego, Kraków 1947; *A. Szumański*, Ograniczona regulacja prawa holdingowego (prawa grup spółek) w kodeksie spółek handlowych, PiP 2001, Nr 3; *tenże*, Wpływ uczestnictwa spółki kapitałowej w grupie spółek na związanie zapisem na sąd polubowny dokonany przez inną spółkę grupy, PPH 2008, Nr 5; *tenże*, Zmiany polskiego prawa arbitrażowego w zakresie arbitrażu korporacyjnego, PPH 2020, Nr 7; *A. Szymański*, Stanowisko prawne zarządcy przemysłowego, PPC 1939, Nr 9–10; *R. Szyszko*, Niewypłacalność spółki handlowej w rozumieniu art. 11 ust. 2–5 pr. upadł. – interpretacja z uwzględnieniem regulacji prawa bilansowego, w: Postępowanie upadłościowe: najlepsze praktyki, bariery oraz propozycje usprawnień (red. *E. Marszałkowska-Krześ, A. Machnikowska, J. Kruczałak-Jankowska, I. Gil*), Warszawa 2019; *tenże*, Umowy wspólników, inwestycyjne, konsorcja, *joint-venture* i inne podtypy spółki cywilnej – środki ochrony prawnej w przypadku naruszenia przez uczestnika, Warszawa 2019; *Z. Świeboda*, Komentarz do prawa upadłościowego i prawa o postępowaniu układowym, Warszawa 1996; *J. Świeczkowski*, Instytucja zarządu w polskiej procedurze cywilnej, Sopot 2002; *P. Tereszkievicz*, Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jawnej Warszawa 2008; *A. Torbus*, Zarzut przedawnienia, w: *Ius est a iustitia appellatum*. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Wiśniewskiemu (red. *T. Ereciński, J. Gudowski, M. Tomalak*), Warszawa 2017; *M. Waligórski*, Zarys polskiego procesu cywilnego, Kraków 1952; *K. Weitz*, Charakter interesu prawnego jako przesłanki powództwa o ustalenie (art. 189 k.p.c.), PS 2018, Nr 7–8; *tenże*, Charakter interwencji ubocznej wspólnika lub akcjonariusza w sprawach o uchylenie albo stwierdzenie nieważności uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, w: Sto lat polskiego prawa handlowego: księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Kidybie, t. II (red. *M. Dumkiewicz, J. Szczotka, K. Kopaczyńska-Pieczniak*), Warszawa 2020; *tenże*, System koncentracji materiału procesowego według projektu zmian Kodeksu postępowania cywilnego, w: Reforma postępowania cywilnego w świetle projektów Komisji Kodyfikacyjnej (red. *K. Markiewicz*), Warszawa 2011; *M. Tarska*, w: Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz, Warszawa 2009; *E. Wengerek*, Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych, Warszawa 1978; *E. Wętrys*, Skuteczność zapisu na sąd polubowny spółki zależnej wobec spółki dominującej, ADR 2010, Nr 3; *A.W. Wiśniewski*, Międzynarodowy arbitraż handlowy w Polsce, Status prawny arbitrażu i arbitrów, Warszawa 2011; *tenże*, Niektóre problemy nowej regulacji prawnej handlowych spółek osobowych, Pal. 2001, Nr 11; *A.J. Witosz*, Ochrona wierzycieli w transgranicznym łączeniu się spółek, Pr. Sp. 2008, Nr 11; *A. Wolter*, Rola zasad współzycia społecznego w nowych kodeksach, NP 1964, Nr 11; *Z. Woźniak*, w: Wybrane zagadnienia egzekucji sądowej (red. *J. Golaczyński*), Warszawa 2008; *S. Wójcik*, Przedawnienie w prawie cywilnym po zmianie kodeksu cywilnego ustawą z 28 lipca 1990 r., PS 1991, Nr 1–2; *K. Wręczycka*, Dochodzenie roszczeń od spółki jawnej i jej wspólników, PS 2003, Nr 6; *M. Zachariasiewicz, J. Zralek*, Czy umowa arbitrażowa rozciąga się na podmioty powiązane ze spółką będącą stroną tej samej umowy, Kwartalnik ADR 2009, Nr 2; *F. Zedler*, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2000 r., III CZP 16/00, OSP 2001, Nr 9, poz. 133; *tenże*, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, t. I–III, Toruń 1995; *P. Zimmermann, N. Frosztęga*, Status wierzytelności dywidendowych w postępowaniach restrukturyzacyjnym i upadłościowym, DR 2019, Nr 15.

Art. 125. [Pojęcie]

Spółka komandytowo-akcyjna jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.

Spis treści

	Nb
A. Prawo cywilne	1–26
I. Przed podjęciem decyzji o wyborze S.K.A. jako formy prowadzenia działalności – korzyści i ryzyka	1–12
1. Decyzja o wyborze struktury gospodarczej, za pomocą której będzie prowadzona działalność gospodarcza	1–4
2. Zalety i ryzyka S.K.A. – zagadnienia ogólne	5–9
3. Perspektywa podatkowa – brak istotnych zalet	10–12
II. S.K.A. – ogólna charakterystyka konstrukcyjna	13–24
1. Wprowadzenie	13–15
2. Umowny (kontraktowy) charakter stosunku spółki komandytowej	16–17
3. Podmiotowość prawna	18–19
4. Odpowiedzialność spółki i jej komplementariuszy	20–23
5. Przenaszalność praw udziałowych (ogółu praw i obowiązków oraz akcji)	24
III. Jednoosobowa S.K.A. – dopuszczalność tworzenia	25–26
B. Postępowanie cywilne	27–117
I. Kategorie spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem S.K.A. rozpoznawane w postępowaniu cywilnym	27–28
1. Uwagi ogólne. Sprawy związane z funkcjonowaniem S.K.A. rozpoznawane w postępowaniu cywilnym	27–28
II. Postępowanie w sprawach gospodarczych	29–39
1. Pojęcie sprawy gospodarczej (art. 458 ² KPC) a spory powstające podczas funkcjonowania S.K.A.	29–32
2. Wybrane kategorie sporów w stosunkach zewnętrznych (<i>pro foro externo</i>)	33
3. Sprawy przeciwko osobom odpowiadającym za dług przedsiębiorcy, także posiłkowo lub solidarnie, z mocy prawa lub czynności prawnej	34
4. Instytucja interwencji procesowej w sprawach gospodarczych dotyczących S.K.A.	35–38
5. Przypadki wyłączenia z prowadzenia sprawy wg przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych	39
III. Majątkowy bądź niemajątkowy charakter sporów ze stosunku członkostwa	40–69
1. Ochrona tajemnic przedsiębiorstwa i działalność konkurencyjna wspólników	40
2. Dochodzenie roszczeń przeciwko spółce lub komplementariuszowi w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych	41–50
3. Dochodzenie roszczeń przeciwko komplementariuszowi w postępowaniu nakazowym, upominawczym i uproszczonym	51–53
4. Zarzuty komplementariusza jako dłużnika solidarnego	54–69
IV. Nadawanie klauzuli wykonalności przeciwko komplementariuszowi w trybie art. 778 ¹ KPC	70–77
1. Nadawanie klauzuli wykonalności przeciwko S.K.A.	70–77
V. Postępowanie egzekucyjne	78–117
1. Egzekucja przeciwko S.K.A.	78–79
2. Rozszerzenie klauzuli wykonalności w trybie art. 778 ¹ KPC	80–84
3. Egzekucja przez zarząd przymusowy/sprzedaż przedsiębiorstwa	85–96
4. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa	97–104
5. Egzekucja z praw wspólnika	105–114
6. Egzekucja z akcji	115–117
C. Postępowanie arbitrażowe	118–193
I. Zapis na sąd polubowny dotyczący sporów ze stosunku S.K.A. i powiązanych z nimi – zagadnienia ogólne	118–143
1. Wprowadzenie	118–122
2. Reprezentacja S.K.A.	123–127
3. Zmiany statutu S.K.A.	128–129
4. Ukształtowanie zespołu orzekającego	130–135
5. Strony postępowania w sporach uchwałowych	136–143
II. Spory ze stosunku spółki (<i>pro foro interno</i> i ich poddawanie zapisowi na sąd polubowny	144–148
III. Zapis na sąd polubowny w statucie S.K.A.	149–160
1. Wprowadzenie	149–150
2. Zakres związania zapisem na sąd polubowny	151–155
3. Właściwość sądu	156–157
4. Zagadnienia szczegółowe	158–160

IV. Zapis na sąd polubowny poza statutem S.K.A.	161–178
1. Wprowadzenie	161–164
2. Uwarunkowania prawne związane z zawarciem zapisu na sąd polubowny poza statutem S.K.A.	165–166
3. Zasady reprezentacji	167–170
4. Związanie zapisem na sąd polubowny	171–178
V. Zapis na sąd polubowny dotyczący odpowiedzialności sp. z o.o. S.A. oraz P.S.A. (jako komplementariuszy S.K.A.) w trybie art. 21 ust. 3 PrUpad	179–185
VI. Spory z umów powiązanych ze stosunkiem spółki (umowy wspólników, umowy inwestycyjne)	186
VII. Problematyka zabezpieczenia powództwa w sporach związanych ze stosunkiem S.K.A.	187–193
D. Rachunkowość	194–197
I. Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa S.K.A.	194–197
1. Wprowadzenie	194–195
2. Systemy sprawozdawczości finansowej stosowane w S.K.A.	196–197
E. Podatki	198–317
I. Zagadnienia ogólne	198–244
1. Ogólne zasady opodatkowania S.K.A.	198–206
2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym	207–218
3. Opodatkowanie S.K.A. VAT	219–221
4. Opodatkowanie S.K.A. PCC	222–223
5. Status małego podatnika	224–236
6. Spółka nieruchomościowa	237–243
7. S.K.A. na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	244
II. Ceny transferowe	245–317
1. Wprowadzenie	245–247
2. Przepisy o cenach transferowych – zagadnienia wstępne	248–268
3. Dokumentacja cen transferowych	269–283
4. Obowiązek sprawozdawczy	284–287
5. Statut S.K.A.	288–292
6. Zmiany statutu S.K.A. – zwiększenie wkładów komplementariuszy/podwyższenie kapitału zakładowego	293–296
7. Zmiany statutu – zmniejszenie wkładów wspólników	297–298
8. Umorzenie akcji w S.K.A.	299–300
9. Wypłata zysku wspólnikom S.K.A.	301
10. Wykluczenie komplementariusza	302–304
11. Likwidacja S.K.A.	305–311
12. Umowy zawierane pomiędzy S.K.A. a podmiotami powiązanymi, w tym wspólnikami – problematyka objęcia regulacjami cen transferowych	312–317

A. Prawo cywilne

I. Przed podjęciem decyzji o wyborze S.K.A. jako formy prowadzenia działalności – korzyści i ryzyka

1. Decyzja o wyborze struktury gospodarczej, za pomocą której będzie prowadzona działalność gospodarcza

1. **Wybór struktury gospodarczej a interesariusze danego przedsięwzięcia.** Podstawą do wyboru określonej spółki handlowej jako struktury, w której prowadzona będzie działalność gospodarcza bądź realizowane będzie określone przedsięwzięcie jest zagadnieniem złożonym. Konieczne jest bowiem uwzględnienie kilku, często przeciwstawnych, perspektyw. Należy tutaj w szczególności wskazać:

- 1) właścicieli (inwestorów);
- 2) zarządzających;
- 3) finansujących.

2. **Perspektywa właścicielska (inwestycyjna).** Inwestorzy będą dawcami kapitału bądź innych aktywów niezbędnych do prowadzenia działalności (realizacji projektu), np. nieruchomości, na której będzie realizowany projekt, prawa autorskiego do oprogramowania, za pomocą którego

spółka pragnie tworzyć swoje produkty. Z punktu widzenia właścicieli kluczowe znaczenie będą mieć:

- 1) *corporate governance* danej spółki (w szczególności modele relacji własność–zarządzanie oraz relacji horyzontalnych pomiędzy współnikami, w szczególności relacje wspólnicy mniejszościowi oraz większościowi);
- 2) zasady obrotu oraz umarzania praw udziałowych, związane będą, z jednej strony, z problematyką wejścia i wyjścia (tzw. *entry & exit strategy*) ze spółki przez współnika (inwestora), a z drugiej – z tworzeniem zamkniętej, półzamkniętej czy też otwartej struktury właścicielskiej (tj. decydowania przez aktualnych współników o zmianie struktury właścicielskiej spółki w przyszłości);
- 3) zasady uczestnictwa w wyniku finansowym spółki (zysk, strata, wykorzystanie tzw. środków zatrzymanych w spółce do wypłaty dywidendy).

3 3. Perspektywa zarządcza. Celem zarządzających jest zwiększanie wartości przedsiębiorstwa, co przełożyć się powinno na zwiększoną stopę zwrotu dla inwestorów (właścicieli). W kontekście powyższego, z punktu widzenia zarządzających kluczowe będą zagadnienia mieszczące się w zakresie *corporate governance* obejmujące:

- 1) zakres kompetencji przysługujących zarządzającym, w szczególności zakres wpływu właścicieli (wspólników), na zarządzanie, jak też zakres kompetencji organów nadzorczych;
- 2) zasady powoływania i odwoływania zarządzających (kto może powoływać i odwoływać, jak długo standardowo mogą oni sprawować swoją funkcję itp.);
- 3) odpowiedzialność związaną z zarządzaniem, głównie wobec wierzycieli, w mniejszym stopniu w stosunkach wewnętrznych.

4 4. Perspektywa finansujących. Z punktu widzenia finansujących kluczowe znaczenie ma stopa zwrotu oraz bezpieczeństwo zainwestowanych środków. Oznacza to, że dla finansujących kluczowe znaczenie będzie mieć:

- 1) zabezpieczenie zwrotu zainwestowanych środków wraz ze stosowną prowizją;
- 2) parametry płynnościowe, wypłacalnościowe oraz rentowność dłużnika;
- 3) ewentualny wpływ na organizację i funkcjonowanie dłużnika (możliwość zmiany zarządzających celem zwiększenia efektywności działania dłużnika).

2. Zalety i ryzyka S.K.A. – zagadnienia ogólne

5 1. Właściciele (inwestorzy) – zalety. Konstrukcja S.K.A. z punktu widzenia właścicielskiego posiada następujące zalety:

- 1) elastyczne zasady partycypacji w wyniku finansowym, typowe dla spółek osobowych (problematyka ta szczegółowo omówiona została w komentarzu do art. 147 KSH);
- 2) brak utraty kontroli nad spółką, w sytuacji gdy akcjonariusze równocześnie są współnikami (akcjonariuszami) w spółce kapitałowej będącej jedynym komplementariuszem, niezależnie od zmian w strukturze akcjonariatu komplementariusz zawsze będzie dysponował wpływem na spółkę (art. 146 § 2–3 KSH), co dodatkowo można rozszerzyć w statucie (szerzej na ten temat w komentarzu do art. 146 KSH, Nb 20–23);
- 3) najszerszy (obok S.A.), katalog form finansowania S.K.A.:
  - a) finansowanie kapitałem (*equity finance*). Liczba sposobów podwyższania kapitału zakładowego S.K.A. jest równie szeroka jak w S.A., co oznacza, że w przypadku emisji akcji objętych obowiązkami prospektowymi, konieczne będzie sporządzenie stosownej dokumentacji informacyjnej (czynnik kosztotwórczy),
  - b) finansowanie długiem (*debt finance*). Niezależnie od możliwości udzielania przez współników pożyczek, możliwe jest także emitowanie obligacji przez S.K.A. (art. 2 pkt 3 ObligU w zw. z art. 146 § 2 pkt 6 KSH), w tym obligacji konwertowanych na akcje (co nie jest możliwe w odniesieniu do jakiegokolwiek innej spółki osobowej),
  - c) konwersja długu na kapitał (*debt to equity*) w trybie i na zasadach właściwych dla S.A., co ułatwia w szczególności prowadzenie restrukturyzacji tego typu spółek, znajdujących się w trudnej sytuacji;
  - d) finansowanie typu *mezzanine*, w tym *mezzanine equity* z wykorzystaniem akcji niemych. Z powyższym związana jest możliwość ustanawiania zastawu (zwykłego, rejestrowego czy finansowego), na akcjach S.K.A. zwieszająca katalog form zabezpieczeń dla finansujących, co w szczególności ułatwiać może realizację projektów typu *project finance*.

- 4) możliwość całkowitego wyłączenia zbywania ogółu praw i obowiązków komplementariusza, jak też ograniczenia zbywalności akcji, co umożliwi utworzenie spółki „zamkniętej” (problematyka ta omówiona została w ramach komentarza do art. 126 KSH, Nb 73–94);
- 5) efektywna ochrona właścicieli nad kluczowymi aktywami spółki, wynikająca ze stosowania do S.K.A. regulacji art. 17 § 1–2 KSH (zbycie nieruchomości, przedsiębiorstwa bądź zorganizowanej części przedsiębiorstwa bez zgody walnego zgromadzenia będzie nieważne). Tego typu ochrona nie występuje na gruncie innych spółek osobowych;

→ Problematyka ta omówiona została w komentarzu do art. 146 KSH, Nb 11–19.

- 6) bardziej elastyczne od spółek kapitałowych, a zwłaszcza S.A., zasady *corporate governance* (szerzej problematyka ta omówiona została w komentarzu do art. 146 KSH);
- 7) możliwość utworzenia grupy spółek, w której rolę spółki zależnej pełnić będzie spółka kapitałowa będąca jedynym komplementariuszem (konstrukcje: sp. z o.o.S.K.A., S.A.S.K.A., P.S.A.S.K.A.), co umożliwić będzie wydawanie jednemu komplementariuszowi wiążących poleceń (art. 21²–21⁵ KSH) co do zarządzania S.K.A. W takim przypadku spółka dominująca nad jedynym komplementariuszem uzyskuje faktyczną kontrolę nad S.K.A. Szerzej na ten temat w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 492–498.

2. **Właściciele (inwestorzy) – ryzyka.** Z właścicielskiego punktu widzenia S.K.A. posiada też 6 pewne ryzyka:

- 1) brak możliwości „odwołania” zarządcy (tj. komplementariusza). Jeżeli akcjonariusze, przynajmniej kluczowi, nie będą jednocześnie współnikami spółki będącej jedynym komplementariuszem, nie będą mogli usunąć niesprawdzających się zarządców;
- 2) niejasności przy wykładni przepisów dotyczących partycypacji w zysku (zysk akcjonariuszy, o podziale którego decydują komplementariusze oraz zysk komplementariuszy, o podziale którego decydują akcjonariusze – szerzej na ten temat w komentarzu do art. 147 KSH, Nb 71);
- 3) wymóg uzyskiwania zgody komplementariuszy (wszystkich bądź większości), który nie może zostać wyłączony w statucie (regulacje art. 146 § 2 i 3 KSH mają charakter semiimperatywny).

3. **Zarządzający (komplementariusze) – zalety.** Zaletami z punktu widzenia zarządzających 7 są:

- 1) faktyczna nieodwołalność z funkcji zarządzającego;
- 2) możliwość wyłączenia odpowiedzialności wobec wierzycieli art. 137 § 5 KSH;
- 3) faktyczny brak odpowiedzialności członków zarządu spółki kapitałowej będącej jedynym komplementariuszem (konstrukcje: sp. z o.o.S.K.A., P.S.A.S.K.A.), jeżeli zostało jej wydane wiążące polecenie (art. 21²–21⁵ KSH) co do zarządzania S.K.A. W takim przypadku członkowie zarządu sp. z o.o., S.A. bądź P.S.A. nie ponoszą odpowiedzialności wobec wierzycieli (art. 21⁵ § 1 KSH stanowić będzie *lex specialis* wobec art. 299 KSH, art. 300¹³² KSH). Szerzej na ten temat w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 497.

4. **Zarządzający (komplementariusze) – ryzyka.** Natomiast jako ryzyka z perspektywy komplementariuszy należy wskazać: 8

- 1) ryzyko subsydiarnej odpowiedzialności wobec wierzycieli (art. 22 § 2 w zw. z art. 31 i n. KSH w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 KSH – szerzej na ten temat w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 234–285);
- 2) ryzyko odpowiedzialności w stosunkach wewnętrznych.

5. **Finansujący.** Z punktu widzenia finansujących działalność S.K.A. zaletami będzie: 9

- 1) pełna rachunkowość dająca dostęp do wszystkich danych finansowych (płynności, wypłacalności, rentowności);
- 2) możliwość ustanawiania zastawu na akcjach S.K.A. (zwykłego, rejestrowego bądź finansowego), w tym możliwość przyznania zastawnikowi praw głosu z akcji, co przekłada się na zwiększenie bezpieczeństwa zaspokojenia, a także dostęp do informacji i kontrolę nad spółką.

Natomiast jako ryzyko należy wskazać:

- 1) brak możliwości odwołania zarządzających (komplementariuszy).

3. Perspektywa podatkowa – brak istotnych zalet

- 10 1. Opodatkowanie zysku.** S.K.A. posiadająca obecnie status podatnika CIT jest zobowiązana do rozliczenia podatku na takich samych zasadach jak spółki kapitałowe: sp. z o.o., P.S.A. oraz S.A. Oznacza to również, że zysk wypracowany przez S.K.A. jest opodatkowany podwójnie zarówno na poziomie spółki (19% lub 9% w zależności od wartości przychodu), jak i na poziomie jej współników, tj. komplementariusza i akcjonariusza (przy uwzględnieniu potencjalnych odliczeń oraz zwolnień).
- 11 2. Mechanizm odliczenia.** Przepisy podatkowe regulujące funkcjonowanie S.K.A. umożliwiają stosowanie mechanizmu odliczenia od podatku w stosunku do komplementariusza (podobnie jak w przypadku sp.k.). Pozwala on na odliczenie od podatku naliczonego od wypłat z zysku kwoty podatku zapłaconego przez S.K.A. od własnych dochodów w części, w jakiej zapłacony przez S.K.A. podatek ekonomicznie obniżał wypłacony komplementariuszowi zysk tej spółki.
- 12 3. Podsumowanie.** W pozostałym zakresie S.K.A. nie różni się istotnie od opodatkowania spółek kapitałowych. Warto jednak zasygnalizować, że z uwagi na swoją specyfikę, w praktyce pojawiają się wątpliwości interpretacyjne w stosowaniu przepisów podatkowych w stosunku do S.K.A. Z jednej strony może być to wynikiem przeszłości, w której S.K.A. były na rynku powszechnie wykorzystywane do optymalizacji podatkowej, a z drugiej – przepisami podatkowymi, które na pewno w części nie były tworzone pod tego typu spółki. Potwierdza to także praktyka organów podatkowych czy sądów administracyjnych, które na przestrzeni lat nierzadko prezentowały niejednolite stanowisko w zakresie S.K.A. oraz spółek kapitałowych. Ponadto dobrym przykładem odmiennego podejścia są przepisy regulujące neutralność podatkową transakcji „wymiany udziałów”, gdzie mimo że S.K.A. wpasowuje się obecnie w siatkę pojęć dotyczących sp. z o.o. i S.A., to jednak nie spełnia wszystkich warunków formalnych do zastosowania tej konstrukcji. Mając na uwadze powyższe, wydaje się, że perspektywa podatkowa nie powinna być czynnikiem decydującym o wyborze tej formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej. Pomijając kwestie motywów biznesowych i realizacji ich poprzez możliwość wykorzystania różnego statusu prawnego komplementariusza i akcjonariusza w ramach S.K.A., przed podjęciem decyzji warto zderzyć potencjalne korzyści podatkowe z wymogami, obowiązkami i kosztami jakie się z tym wiążą – w porównaniu z prowadzeniem działalności gospodarczej np. w ramach innych spółek osobowych czy spółek kapitałowych.

II. S.K.A. – ogólna charakterystyka konstrukcyjna

1. Wprowadzenie

- 13 1. Charakterystyka.** Zgodnie z treścią art. 125 KSH, S.K.A. jest:
- 1) spółką handlową (art. 1 § 2 KSH);
  - 2) zaliczaną do kategorii spółek osobowych (art. 4 § 1 pkt 1 KSH);
  - 3) mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa (art. 125 *in medio* KSH w zw. z art. 55¹ KC), które to przedsiębiorstwo powinno być prowadzone pod własną firmą (art. 43¹–43¹⁰ KSH), charakteryzującą się tym, że za zobowiązania spółki wobec wierzycieli co najmniej jeden współnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden współnik jest akcjonariuszem (art. 125 *in fine* KSH). Okoliczność ta przemawia za dopuszczalnością tworzenia spółek jednoosobowych, *vide* poniżej Nb 25–26.
- Brzmienie art. 125 KSH wyraźnie wskazuje, że charakterystyka S.K.A. nie może być dokonana bez ogólnej charakterystyki umowy spółki handlowej (art. 3 KSH), w tym jej celu, różnic konstrukcyjnych pomiędzy spółkami handlowymi, przemawiających za ich podziałem na osobowe i kapitałowe (odpowiedzialność, obrót prawami udziałowymi, *corporate governance*).
- W kontekście powyższego należy wskazać, że wiele instytucji dotyczących S.K.A. jest identycznych bądź w wysokim stopniu zbliżonych do spółki komandytowej. Stosownie do powyższego, wiele też oraz analiz dokonanych przeze mnie w niniejszym komentarzu będzie analogicznych do przedstawionych w komentarzu do spółki komandytowej – *Szyszko*, Komentarz sp.k.
- 14 2. Statystyka.** Zgodnie ze statystykami Beck KRS na 19.12.2022 r., spośród ogółu spółek, status „aktywny” (co oznacza spółki, które nie znajdują się w likwidacji, nie są zawieszane oraz nie zostały wykreślone z KRS), ma 3607 spółek, z czego:

- 1) istnieje 1573 S.K.A., w których rolę jedyne go komplementariusza pełni sp. z o.o. (sp. z o.o. S.K.A.);
- 2) istnieją 42 spółki, w których rolę jedyne go komplementariusza pełni S.A. (konstrukcje S.A.S.K.A.); wreszcie należy wskazać, iż pomimo faktu, iż P.S.A. stanowi relatywnie nową konstrukcję wśród spółek, z którą uczestnicy muszą się „oswoić”
- 3) istnieją już 3 S.K.A. w których rolę jedyne go komplementariusza pełni P.S.A. (konstrukcje P.S.A.S.K.A.).

3. **Konstrukcja sp. z o.o.S.K.A. (S.A.S.K.A) jako podstawowy model będący przedmiotem 15 analizy w ramach komentarza.** Stosownie do powyższego modelem referencyjnym dla dalszych analiz będzie sp. z o.o. S.K.A. stanowiąca 43,6% ogółu S.K.A. W dalszej kolejności omawiane będą S.A.S.K.A. oraz P.S.A.S.K.A.

2. Umowy (kontraktowy) charakter stosunku spółki komandytowej

1. **Wprowadzenie – umowy partycypacyjne – charakterystyka.** W doktrynie wyróżnia się 16 umowy, których funkcją jest umożliwienie nieograniczonej liczbie uczestników współdziałania w określonym zakresie. Terminologia w tym zakresie nie jest jednorodna, w doktrynie niemieckiej określa się je mianem umów organizacyjnych (niem. *Organisationsverträge*), w doktrynie włoskiej mianem umów wielostronnych bądź umów zrzeszeniowych (wł. *contratti plurilaterali/contratti associativi*). W doktrynie polskiej, jak się wydaje, dominuje terminologia i ujęcie tej problematyki prezentowane w doktrynie niemieckiej (zamiast wielu J. Lic, S. Włodyka, w: System PrHandl, t. 5a, 2020, s. 647, Nb 1, wraz ze wskazywaną tam literaturą). Ze względu na okoliczność, czy zamiarem uczestników jest (po dopełnieniu odpowiednich formalności zgodnie z art. 37 KC) utworzenie odrębnego od nich uczestników podmiotu prawa, należy wyróżnić **umowy partycypacyjne o charakterze podmiototwórczym** (np. spółki kapitałowe, spółki osobowe) oraz **niepodmiototwórczym** (spółka cywilna i jej podtypy). Szerzej nt. pojęcia umowy partycypacyjnej oraz problematyki umów podmiototwórczych i niepodmiototwórczych R. Szyszko, Umowy wspólników, s. 3. Celem każdej umowy jest zaspokajanie interesów jej stron (uczestników). Celem umowy partycypacyjnej (zarówno podmiototwórczej, jak i niepodmiototwórczej) jest umożliwienie jej uczestnikom (wspólnikom/akcjonariuszom) **czerpania korzyści** (partycypacji w ryzyku) ze **współdziałania w określonym zakresie**. Stosownie do powyższego, umowa partycypacyjna powinna umożliwiać określenie, po pierwsze, **zakresu współdziałania jej stron** (uczestników), a po drugie, wynikających z tego współdziałania **korzyści (ryzyk)**, w których uczestnicy pragną partycypować. Sposób określania zakresu współdziałania stron umowy partycypacyjnej musi uwzględniać zmienny i niemożliwy do końca do przewidzenia zakres czynności, które będą musiały być przez nie podjęte w ramach prowadzenia danej działalności (przyjęcie, że strony pragną wybudować budynek mieszkalny z mieszkaniami dla rodzin, musi uwzględniać, że zmianie mogą ulec zarówno realia makro- i mikroekonomiczne, załamać się może rynek mieszkaniowy dla rodzin, przez co konieczna będzie zmiana metrażu mieszkań, tak aby można było je sprzedawać jako kawalerki, ale zmianie mogą ulec także wymogi regulacyjne, w zakresie np. charakterystyki energetycznej budynków, mogą pojawić się problemy z finansowaniem przedsięwzięcia itp.). Stosownie do powyższego, **zakres współdziałania stron** (uczestników) umowy partycypacyjnej jest określany w pierwszej kolejności przez **wskazanie celu**, do którego strony dążą (w literaturze zachodniej jest to charakteryzowane jako umowy otwarte na przyszłość: niem. *nach vorne offen*, ang. *open-ended contract*). Wskazanie celu może nastąpić w sposób ogólny jako wskazanie pewnego zakresu działalności (np. prowadzenie działalności gospodarczej, uzupełnione dodatkowo PKD, bądź wskazanie konkretnego zamierzenia inwestycyjnego np. stworzenie oprogramowania umożliwiającego zarządzanie procesem produkcyjnym jogurtów). Wskazanie celu pełnić będzie dwojaką rolę, z jednej strony (dyrektywa instrumentalnego nakazu) umożliwi określenie działań, które muszą być podejmowane przez strony, aby realizacja powyższego celu była możliwa, a z drugiej (dyrektywa instrumentalnego zakazu) umożliwił będzie określenie działań, od których strony powinny się powstrzymać, aby realizacja celu była możliwa. Działania te mogą dotyczyć zarówno stosunków zewnętrznych (np. zakaz działalności konkurencyjnej), jak też stosunków wewnętrznych (np. zakaz obstrukcji głosowań w kluczowych dla spółki sprawach). Niezależnie od powyższego, możliwe jest określenie innego typu zobowiązań umożliwiających realizację wspólnego celu (np. wniesienie

określonych wkładów, umożliwiające finansowanie prowadzonej działalności). **Korzyści** (ryzyka) w których partycypują uczestnicy umowy partycypacyjnej, będą pochodną tego, czy utworzone przez nich zrzeszenie będzie jednostką samobilansującą się (tj. czy możliwe będzie ustalenie jej wyniku finansowego i stanu aktywów oraz pasywów), czy też nie. W przypadku gdy uczestnicy nie będą zainteresowani utworzeniem zrzeszenia będącego jednostką samobilansującą się, korzyści wynikające z ich współdziałania będą wyczerpywać się w **korzyściach wynikających z obowiązku lojalnego współdziałania** (synergia działań, brak konieczności ponoszenia kosztów związanych z rywalizacją rynkową z pozostałymi uczestnikami, dywersyfikacja ryzyka gospodarczego na większą liczbę podmiotów itp.). Natomiast w przypadku gdy wspólnicy będą zainteresowani utworzeniem jednostki samobilansującej się, powyższe korzyści będą uzupełnione o partycypację w **zyskach (uczestnictwo w stratach)**. Należy zauważyć, że okoliczność, czy umowa będzie miała charakter podmiototwórczy, czy niepodmiototwórczy będzie miała w tym przypadku znaczenie wtórne (np. na gruncie rachunkowości możliwe jest zarówno sporządzanie rachunku zysków i strat w odniesieniu do spółek kapitałowych i osobowych, jak też spółki cywilnej).

- 17 2. **Umowny charakter stosunku prawnego S.K.A.** Mimo że w ramach S.K.A. należy wyróżnić statut (źródło *corporate governance*) oraz akty objęcia akcji (art. 313 KSH), nie powinno budzić wątpliwości, że stosunek prawny ma charakter umowny. Przesądza to jednoznacznie brzmienie art. 3 KSH.

3. Podmiotowość prawna

- 18 1. **Podmiotowość prawna.** S.K.A. powstaje z momentem jej zarejestrowania w KRS (art. 134 § 1 KSH w zw. z art. 37 § 1 KC), i istnieje do momentu wyrejestrowania jej z KRS po zakończeniu działalności (w trybie likwidacji bądź w trybie innego uzgodnionego sposobu zakończenia działalności – art. 150 KSH). Innymi słowy, podmiotowość S.K.A. ma charakter wtórny wobec umowy spółki.

- 19 2. **Jednostka organizacyjna.** Od momentu rejestracji w KRS (art. 134 § 1 KSH) S.K.A. uzyskuje podmiotowość prawną. Oznacza to, że staje się jednostką organizacyjną, niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność (art. 33¹ § 1 KC). Elementem wspólnym zarówno S.K.A. (czy też szerzej spółek osobowych), jak i osób prawnych będzie więc posiadanie przez nie statusu jednostki organizacyjnej. Ze względu na podobieństwa konstrukcyjne, do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych (art. 33¹ § 1 KC). Podkreślenia wymaga, że art. 33¹ § 1 KC nie ogranicza odpowiedniego stosowania przepisów o osobach prawnych wyłącznie do regulacji zawartych KC (*lege non distinguente nec nocturnum est distinguere*).

4. Odpowiedzialność spółki i jej komplementariuszy

- 20 1. **Odpowiedzialność spółki jako zasada.** Odpowiedzialność spółki jej własnym majątkiem za jej długi, jest konsekwencją odrębności majątku (przedsiębiorstwa) spółki od majątku jej wspólników (art. 28 w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 KSH).

- 21 2. **Odpowiedzialność komplementariuszy.** Jeżeli majątek spółki osobowej okaże się niewystarczający do wyegzekwowania roszczeń wierzycieli, komplementariusze S.K.A. ponoszą solidarną odpowiedzialność za jej zobowiązania (art. 22 § 2 w zw. z art. 126 § 1 pkt 1 KSH). Wyjątkiem w tym zakresie będzie art. 137 § 5 KSH.

→ Problematyka **odpowiedzialności komplementariusza** (komplementariuszy) została szczegółowo omówiona w ramach komentarza do art. 126 KSH, Nb 234–285.

- 22 3. **Odpowiedzialność członków zarządu sp. z o.o. będącej jedynym komplementariuszem sp. z o.o.S.K.A. w trybie art. 299 KSH – odesłanie.** Niezależnie od powyższego, ponieważ jako model referencyjny dla dalszych rozważań przyjęto konstrukcję sp. z o.o.S.K.A. problematyka **odpowiedzialności członków zarządu w trybie art. 299 KSH za długi sp. z o.o. z tytułu pełnienia przez nią funkcji jedynego komplementariusza** (art. 22 § 2 w zw. z art. 31 KSH) omówiona została w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 286–382.

- 23 4. **Odpowiedzialność członków zarządu (dyrektorów) P.S.A. będącej jedynym komplementariuszem P.S.A.S.K.A. – odesłanie.** Odpowiedzialność **członków zarządu (dyrektorów) P.S.A. w trybie art. 300¹³²** w zw. z art. 22 § 2 KSH w zw. z art. 31 KSH została omówiona w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 384–457.

5. Przenaszalność praw udziałowych (ogółu praw i obowiązków oraz akcji)

1. **Odesłanie.** Problematyka obrotu ogółem praw i obowiązków oraz akcjami w S.K.A. omówiona została w komentarzu do art. 126 KSH, Nb 17–53, 63–67. **24**

III. Jednoosobowa S.K.A. – dopuszczalność tworzenia

1. **Wprowadzenie.** Zagadnieniem spornym na gruncie brzmienia art. 125 KSH jest okoliczność, czy możliwe jest tworzenie jednoosobowej S.K.A. Za dopuszczalnością tego typu konstrukcji opowiadają się: *M. Bieniał*, w: *Bieniał i in.*, Komentarz KSH, 2022, art. 125, Nb 7; *A. Szumański*, w: *Soltysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja*, Komentarz KSH, t. I, 2012, art. 125, Nb 1 i n.; *A. Nowacki*, *Jednoosobowa spółka*, s. 9 i n.; przeciwko: *T. Siemiątkowski, R. Potrzeszcz*, w: *Potrzeszcz, Siemiątkowski*, Komentarz KSH, t. 1, art. 125. **25**

2. **Dopuszczalność tworzenia jednoosobowych S.K.A. – argumenty.** Za dopuszczalnością tworzenia jednoosobowej S.K.A. przemawia, po pierwsze, literalna wykładnia art. 125 *in fine* KSH. Stanowi on o spółce „w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki **co najmniej jeden** wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), **a co najmniej jeden wspólnik** jest akcjonariuszem” [pogrub. *R.S.*]. Innymi słowy, jeden i ten sam wspólnik może odpowiadać bez ograniczenia, a jednocześnie być akcjonariuszem (możliwość łączenia statusu akcjonariusza i komplementariusza przewiduje wprost art. 145 § 4 KSH). Po drugie, brak jest także przekonujących argumentów natury systemowej i funkcjonalnej przeciwko możliwości pełnienia statusu komplementariusza i akcjonariusza przez tę samą osobę. Jeżeli nie prowadzi to do zagrożenia interesów wierzycieli S.K.A. (zabezpiecza je subsydiarna odpowiedzialność komplementariusza, którego majątkiem będą w tym przypadku dodatkowo akcje w S.K.A.), brak jest podstaw do przyjęcia, że stan ten godziłby w bezpieczeństwo obrotu (wyrazicielem systemowej zasady ochrony interesów wierzycieli jest w tym przypadku brzmienie art. 21¹ § 1 KSH zakazujące kierowania się interesem grupy jeżeli zmierza to do pokrzywdzenia wierzycieli). **26**

B. Postępowanie cywilne**I. Kategorie spraw związanych z organizacją i funkcjonowaniem S.K.A. rozpoznawane w postępowaniu cywilnym****1. Uwagi ogólne. Sprawy związane z funkcjonowaniem S.K.A. rozpoznawane w postępowaniu cywilnym**

1. **Wprowadzenie.** Po dokonaniu rejestracji spółka rozpoczyna funkcjonowanie w obrocie prawnym, co niejednokrotnie wiąże się z uczestniczeniem S.K.A. w różnych postępowaniach w sprawach cywilnych, prowadzonych z inicjatywy spółki, jak też przeciwko samej spółce. Oprócz sporów, które mogą pojawiać się na tle stosunków wewnętrznych w spółce, mogą być także prowadzone postępowania zainicjowane przez podmioty trzecie, a więc o charakterze zewnętrznym. Oprócz postępowań cywilnych o charakterze rozpoznawczym, mogą także być prowadzone postępowania zabezpieczające czy wykonawcze, w celu przymusowego wykonania zobowiązań spoczywających na spółce, a w przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki także z majątku komplementariusza. **27**

2. **Rodzaj spraw rozpoznawanych z funkcjonowaniem S.K.A.** Funkcjonowanie S.K.A. w obrocie gospodarczym może powodować konieczność uczestniczenia w charakterze strony (powodowej lub pozwanej), uczestnika postępowania nieprocesowego w postępowaniu cywilnym. KPC normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy KPC stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne). W związku z wejściem w życie 7.11.2019 r. przepisów ZmKPC19, w ramach postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych rozpoznawane są sprawy gospodarcze, które dodatkowo mogą być rozpoznawane w ramach postępowania upominawczego lub nakazowego. **28**

II. Postępowanie w sprawach gospodarczych

1. Pojęcie sprawy gospodarczej (art. 458² KPC) a spory powstające podczas funkcjonowania S.K.A.

29 1. **Definicja sprawy gospodarczej.** Definicja sprawy gospodarczej zawarta jest obecnie w przepisie art. 458² § 1 KPC. Stosownie do przedmiotowego przepisu za sprawami gospodarczymi są sprawy:

- 1) ze stosunków cywilnych między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej;
- 2) określone w pkt 1, choćby którakolwiek ze stron zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej;
- 3) ze stosunku spółki oraz dotyczące roszczeń, o których mowa w art. 21¹²–21¹⁴, art. 291–300 i art. 479–490 KSH;
- 4) przeciwko przedsiębiorcom o zaniechanie naruszania środowiska i przywrócenie do stanu poprzedniego lub o naprawienie szkody z tym związanej oraz o zakazanie albo ograniczenie działalności zagrażającej środowisku;
- 5) z umów o roboty budowlane oraz ze związanych z procesem budowlanym umów służących wykonaniu robót budowlanych;
- 6) z umów leasingu;
- 7) przeciwko osobom odpowiadającym za dług przedsiębiorcy, także posiłkowo lub solidarnie, z mocy prawa lub czynności prawnej;
- 8) między organami przedsiębiorstwa państwowego;
- 9) między przedsiębiorstwem państwowym lub jego organami a jego organem założycielskim lub organem sprawującym nadzór;
- 10) z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego;
- 11) o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, którym jest orzeczenie sądu gospodarczego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu albo ugoda zawarta przed tym sądem;
- 12) o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego opartego na prawomocnym lub podlegającym natychmiastowemu wykonaniu orzeczeniu sądu gospodarczego albo ugodzie zawartej przed tym sądem.

Powyższa regulacja wskazuje, że kryterium decydującym o uznaniu danej sprawy za sprawę gospodarczą jest kryterium przedmiotowo-podmiotowe. Katalog spraw uznawanych za sprawy gospodarcze ma charakter zamknięty.

30 2. **Zmiany dotyczące rodzaju spraw gospodarczych.** Nastąpiła zmiana przepisu art. 458² KPC (Druk sejmowy Nr 2650, IX kadencja) poprzez dodanie zdania drugiego w art. 458¹ w § 1 w brzmieniu: „Nie dotyczy to spraw, o których mowa w art. 458² § 1 pkt 5 i 6, jeżeli jedną ze stron jest konsument, z tym że sprawy te podlegają rozpoznaniu przez sąd gospodarczy”. Zmiana art. 458¹ § 1 KPC polega na doprecyzowaniu, że nie podlegają rozpoznaniu w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych sprawy, o których mowa w art. 458² § 1 pkt 5–6, jeżeli jedną ze stron jest konsument. Według twórców projektowanej zmiany „sprawy takie nie powinny być traktowane jako gospodarcze, albowiem prowadziłyby to do obniżenia poziomu ochrony konsumenta w stosunku do ogólnych zasad. Więcej, dotychczasowe rozwiązania nie przystają do koncepcji zwiększenia poziomu ochrony konsumenta w sporach z przedsiębiorcą. Należy jednocześnie pozostać przy zasadzie, że z uwagi na specjalizację sądów gospodarczych we wskazanej kategorii spraw pożądaną jest, by były one nadal rozpoznawane przez sądy gospodarcze” (uzasadnienie projektu ustawy, Druk sejmowy Nr 2650, IX kadencja, s. 39). Ponadto proponuje się zmianę art. 458² w § 1 pkt 3 KPC w katalogu spraw uznawanych za sprawy gospodarcze poprzez uznanie za sprawy gospodarcze sprawy ze stosunku spółki oraz dotyczące roszczeń, o których mowa w art. 291–300, art. 300¹²³–300¹³⁴ i art. 479–490 KSH. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy zmiana ta stanowi wyraz „realizacji postulatów petycji nr P10-31/20 skierowanej do Senatu RP i ma na celu włączenie do katalogu spraw gospodarczych spraw dotyczących odpowiedzialności cywilnej w prostej spółce akcyjnej. Z dniem 1 lipca 2021 r., na podstawie art. 36 ustawy z 19.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1655 ze zm.) weszły w życie przepisy art. 300¹–300¹³⁴ KSH dotyczące prostej spółki akcyjnej, w tym przepisy dotyczące odpowiedzialności cywilnoprawnej

(art. 300¹²³–300¹³⁴ KSH), wobec czego postępowanie gospodarcze powinno obejmować także sprawy dotyczące roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej w ww. spółce, jak ma to już miejsce w przypadku innych spółek kapitałowych”. Natomiast „zmiana art. 458² § 1 pkt 5 k.p.c. zmierza z kolei do doprecyzowania, że sprawami gospodarczymi są jedynie sprawy z umów pozostających w ścisłym – a nie jakimkolwiek – związku z procesem budowlanym lub w związku z wykonaniem robót budowlanych” (uzasadnienie projektu ustawy, Druk sejmowy Nr 2650, IX kadencja, s. 39).

3. Sprawy ze stosunku spółki. Sprawy ze stosunku spółki uznawane są za sprawy gospodarcze rozpoznawane w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, ale przepisy KPC nie precyzują, jakiego rodzaju sprawy należy zakwalifikować za wynikające ze stosunku spółki. W judykaturze wskazuje się, że umowa spółki handlowej powinna być definiowana na podstawie treści art. 3 KSH, a więc rozumiana jako stosunek prawny o charakterze co najmniej dwustronnym, istniejący między jej współnikami (wyr. SA w Szczecinie z 15.11.2017 r., I ACa 543/17, Legalis). W przypadku S.K.A. każdy komplementariusz ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki. Jak dostrzega się w literaturze, w ramach prowadzenia spraw spółki podejmowane są zarówno czynności faktyczne, jak i prawne, a także akty zarządcze, które odnoszą skutki nie tylko wewnątrz spółki, lecz również w stosunkach z osobami trzecimi (*M. Dumkiewicz*, w: *Dumkiewicz, Kidyba*, Komentarz aktualizowany do art. 1–300, art. 39, Nb 2). Ustalając, jakiego rodzaju sprawy uznać należy za sprawy ze stosunku spółki, należy odwołać się do przepisów KC. Mając na względzie, że art. 2 KSH odsyła do stosowania przepisów KC, w literaturze wyrażono stanowisko, że będą to spory pomiędzy współnikami, współnikami a spółką, spółką a organami lub ich poszczególnymi członkami oraz spółką a osobami, które wyrządziły jej szkodę, powstałe na tle członkostwa w spółce (*G. Suliński*, Rozstrzyganie sporów, *passim* oraz *A. Kidyba*, Rec.: *G. Suliński*, Rozstrzyganie sporów ze stosunku spółki kapitałowej przez sąd polubowny, Nr 6, s. 118–120). Specyfika S.K.A., jak też spółek osobowych, powoduje, że spory w tym zakresie można uznać za wynikające ze stosunku spółki tylko odpowiednio. Prowadzenie spraw S.K.A. i reprezentacja na zewnątrz zostaje powierzona współnikowi, którego pozycja nie zależy od wielkości wkładów, lecz od rodzaju odpowiedzialności (nieograniczonej) za zobowiązania spółki, czyli komplementariusza. „Z kolei akcjonariusze zaliczani są do grona inwestorów pasywnych, a swoje prawa korporacyjne (nadzór nad komplementariuszem) realizują za pomocą organów spółki” (wyr. SN z 27.4.2021 r., II USKP 42/21, OSNP 2022, Nr 4, poz. 37). Regulacja S.K.A. nie ma charakteru wyczerpującego, stąd w sprawach nieuregulowanych należy odpowiednio stosować przepisy o sp.j. lub S.A. Odesłanie do dwóch spółek wynika z hybrydowego charakteru S.K.A., gdyż występowanie dwóch grup współników skutkuje koniecznością odmiennego traktowania komplementariuszy i akcjonariuszy w spółce. O ile w sp.j. każdy współnik ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki (art. 39 § 1 KSH), o tyle prawo to może być ograniczone na rzecz jednego z nich (art. 40 § 1 KSH). Skoro z mocy art. 126 § 1 pkt 1 KSH przepisy o sp.j. stosuje się odpowiednio, co oznacza, że w S.K.A. powierzenie reprezentacji i prowadzenia spraw spółki co do zasady przysługuje komplementariuszowi. Tym samym pozostali współnicy są automatycznie tego prawa pozbawieni, podobnie jak to ma miejsce w S.A., gdzie akcjonariusz nie ma prawa do indywidualnej kontroli spraw spółki. W doktrynie wyrażono także pogląd, że wykorzystując art. 126 § 1 pkt 2 KSH, można stwierdzić, w zakresie praw i obowiązków akcjonariuszy, konieczność stosowania przepisów o S.A. Za sprawy gospodarcze ze stosunku spółki na tle poprzedniego stanu prawnego KPC uważano wszelkie spory wynikłe między organami spółki lub jej współnikami, a więc dotyczące stosunków wewnętrznych spółki (uchw. SN z 27.2.1995 r., III CZP 18/95, Legalis).

4. Spory ze stosunku spółki. Spory, które mogą powstać na tle spraw dotyczących stosunku spółki dotyczyć będą praw i obowiązków o charakterze organizacyjnym lub majątkowym. W związku z tym, że za sprawę gospodarczą uważa się sprawę ze stosunku spółki, to kryterium, na podstawie którego będzie można rozpoznać sprawę w odniesieniu do spółek prawa handlowego będzie posiadanie (aktualnie lub dotychczas) statusu współnika (partnera, komandytariusza, komplementariusza, udziałowca, akcjonariusza). Bez znaczenia będzie, czy współnik jednocześnie będzie przedsiębiorcą, albowiem w przypadku spółek prawa handlowego charakter sprawy jest określany z uwagi na konkretny jej przedmiot, a nie związek roszczenia z prowadzoną działalnością gospodarczą przez przedsiębiorcę (por. uzasadnienie post. SO w Piotrkowie Trybunalskim z 25.5.2020 r., I C 468/20, Legalis). Spółka komandytowa powstaje nie z momentem zawarcia

[Przejdź do księgarni →](#)